

Koppány Zsolt

SINUSCOPIA

Dr. Csokonai Vitéz Lajosnak

Beszakadt nejlonszatyor csúszik, vonaglik a kőpadlón. Fakó a csönd. A csempék hidegen elmozdulnak. Megérkezett. Negyed nyolc. Apró, csinos lány kopog a nagy, szárnyas, fehér ajtóig. - Na, jöjjön. A cuccát hagyja a padon.

Kesztölci belép.

- Vért veszünk.

Műanyag poharat emel le a polcról. - Ebbe megpisiljen. Középsugarút.

- Hogy mit?

- Ahogy mondtam.

- Befogjam a végét?

A lány nagyot nevet. - Pisil a kagylóba. Aztán a pohárba, majd a végét megint a kagylóba. Világos? - Kesztölci bólint. - És most lássuk a vénát.

Vér. Megint vér. Pár hónapja, hogy elment. A nagy kampány idején. Hogy milyen a koleszterinje. Katonai sátorban volt a szűrés. A tömeg hatalmas. Több órája várt már, de bejutott. Vérnyomásmérés. 100/60. Mosolygós, fiatal orvos rázta meg. - Jól van? - Kesztölci bólintott. Aztán átült vérvételre. Fölzszissent ahogy ujjába szúrtak. - Mire számít? - Így a kedves, fiatal nő. - Hát... a legjobbra. Ötégész-körül.

Lakmuspapír a műszerben. A számok versenyt futottak egymással és célba értek. - Hétegész-negyvenhét. Tessék megállni oldalt. A főorvos úr beszélget önnel. - Kesztölci görbe háttal kiosont két öreg mögött.

Félig a kémcső. A lány folyamatosan mosolyog. - Akkor menjen. Jobbra, belebotlik. Ott a végé.

Kesztölci farzsebében kotorász. - Ez a vérelet nem kell? - Alaposan összegyűrt papírlapot hajtogat szét a térdén. - Kreatinin, hádéel-koleszterin, céká, glukóz, té-vérkép. Gamma-gété is van, meg egyéb májak. Minden oké, csak azért mutatom.

- Mikor?

- Vagy két éves.

- Hát ezért nem jó. Tegye csak el. Mi arra vagyunk kíváncsiak, milyen a véralvadási faktor. Műtétre jött.

- Műtét? - Hát nem? - Kis behatolás az arcüregbe... azt mondta a tanár úr. - Mindegy. Műtét az műtét

- Nem is vágnak. Bevezetnek valamilyen eszközt.

- De befekszik. Három napra. És ez a lényeg. Gyógyszert szed?

-Xanaxot. Háromszor-egyet. Nulla egész-ötösből.

A lány bólint. Kartonra ír. - Nyolckor átballag az ekágéra. Aztán átmegy szemben a nővérekhez. Megmutatják hol fog feküdni.

Úgy ahogy rendbejött a koleszterinje, bár megmondták: genetikai a probléma. A diétát így sem lehet elmismásolni. Kesztölci notesze sűrű sorokkal telt. Mindent fölirt, amit tapasztalt. Az esztéká fül-orr-gége rendelője előtt a füledt tömegben ült, babrálta a középső ujján a szintetikus karneolköves gyűrűt, majd óráját nézte meg szinte minden percben. Körben hámló zöld olajláb, fehér, kopott fapadok. Végre szólították. Gömbölyded nő, mint gazdaasszony a levágandó csirkét, a lába közé kapta.

- Mi fáj?

- Tetszik tudni, futásnál, lehajlásnál lüktetni kezd. A jobb arcom.

- Megröntgenezzük. - Valamit odamondott az ápolónőnek, Kesztölci ezt már nem hallotta. Már állt is föl kezében a papírral, kettesével föl a lépcsőkön, s már bent is ült a gépben, ami arcába öntötte a sugarait. Kiült és várt. Öt perc sem telt el és már kezében volt a lelet. Meg a röntgenfelvétel. Csupa genny az arca? Na, nem egészen. Mintha lenne ott egy babszemnyi légtartó terület. Akkor nem lehet olyan súlyos. Akkor nem mosolyogtak volna. Hanem a fejüket csóválva összenéznek, hogy hát szegény, ez sem éri meg a holnapot.

- Antibiotikumot kap.

- Penicillin érzékeny vagyok.

- Jó, hogy mondja. Írok föl magának Doxiciclint. Tíz nap múlva várom. Kesztölci a nővérszoba előtt. - Az ötösbe megy. Vetközzön át pizsamára. Kint a folyosón vannak a szekrények. Itt a kulcs. Rá van írva a szekrény száma.

Érezni. Biztosan érezni. A naftalinszagot. Átköszött mamusz. Nem ezt kellett volna hozni! Elég lett volna egy strandpapucs ebben a dög melegben. De hát a molyok! Muszáj volt. Akkor is megérzik. A pizsama slicce sem gombolódik rendesen. A felső nem passzol az alsóhoz. Ezt is összecserélte. Kesztölci benyit a kórterembe. Öt ágy, köztük az utak mint ösvényei a menyétnek. Az ő ágya mindjárt balra. Az éjjeli szekrények fehérre mázolt bádogból. Az ablak alatti ágyban kisportolt felsőtest könyököl. Haja gyér. Fölpattan, mint egy katona. Papucsába bújjik. - Szevasz.

Már hó hullt a vastag, piszkos égből, mikor Kesztölci fájdalmas arccal megint ott ült a gége-

szeti rendelő előtt, sóvirágos cipők táncoltak a betonig fölszántott linóleumon, gyerekek kergetőztek, fülessapkából piros kicsi arcok bambultak föl-felé. Testes apa a gyerekével, már odabent. A gyerek úgy visított a fehér, műbőr széken, mint a vett malac. Pedig a gömbölyded, kedves doktornő még csak hozzá sem ért. Kesztlöci egy másik helyiségben, nejlonnal takart ágyon ült. Orrából hosszú drótok lógtak, három is, végükön érzéstenítőbe mártott vatta. Kinézett a kisgyerekekre. - Látod, kicsim, a bácsi se fél! - A doktornő megsimogatta a buksi fejet. Kesztlöci tényleg nem félt. De sápadt volt, s mindkét szeme alatt a zöldnek valami kikeverhetetlen árnyalata. - Látod? A bácsi...

Agyerek nyomban kiugrott a székéből, neki az aajtónak és már csak távolról lehetett hallani a végtelen jajveszékeltést. Apja utána. Kesztlöci nem látta többé őket. Pedig még vagy fél óráig ott pepecseltek melléküregében. Fölszúrták az arcát. Csontreccsenés. Megkapaszkodott, mintha a karfába. De nem volt ott csak egy zongoraszékre emlékeztető valami, így hát a levegőt markolászta. - Fújjon! Mi öblítünk. Maga csak fújjon.

Mint a szülészetben. Épphogy azt nem mondják, nyomjon. És ő csak fújt és fújt, de nem jött kis semmi, csak a tiszta öblítővíz. Hát ez gyanús. Ez több mint gyanús. - Ciszta lehet - csóválta fejét a gömbölyded doktornő, kipirult arca egyetlen nagy sóhajtás. - Meg kell újra röntgenezni. Nem értem. Egyszerűen nem értem.

Kesztlöci a gyérhajú ember felé nyújtja kezét. Alig érezhető ennek az embernek a szorítása. - Hát mi járatban nálunk?

- Kisebb műtét. Az orrjárat és az arcüreg közt van egy kis csatorna. Na, ott fognak behatolni valami vékony, hajlékony eszközzel.

Kesztlöci magába roskadva ült a röntgenszoba előterében. Mellette egy idős asszony. - Mi a baja?

- Arcüreggyulladás. Vagy ciszta. Még nem tudni.

- Hallgasson rám fiatalember. Mindig dugjon a fülébe vattát. A huzat, tudja? Az elintézi az embert. Én meg elestem. Combnyaktörés...

- Megoperálták?

- Meg. Beültettek valami műanyagot. De most nem azért vagyok ám itt megint! Zúg a fülem.

- Tinnitus.

- Hogy?

- Semmi. Csak azt mondom, hogy tinnitus van. Ez a latin neve.

- Hát ezt meg honnét tudja?

- Nekem is volt pár éve. Az asszonyt fölráztam éjszaka, csukná már be az ablakot. Merthogy esik az eső. De nem esett. A fülem zúgott. És akkor bevillant Karinthy. Tudja, a vonatok, ott a Centrál teraszán.

- Vonatok? - Az asszony oldalról nézte Kesztlö-

ci, majd retiküljében matatott és sebtében bekapott valami gyógyszert.

- Kegyed is volt szemészetben? Meg gerincröntgenezen? Piramiscsúcsai?

- Én is. Illetve a gerinc most...

- Agydaganatot kerestek. Meg a hallásvizsgálat. Negatív volt?

- Igen. Minden. A magas hangokat nem hallot-tam.

- Az jó. Nagy szerencse. Akkor semmi baj. Csak a zúgás. Bele lehet örülni.

Szólították az asszonyt. Kezébe a lelet. - Visz-lát, és ne feledje a vattát! - Kesztlöci fáradtan intett. Mindenki elment már. Csak ő ült ott magá-ban, mintha siralomházban, az utolsó vacsora előtt.

Fiatal nő szólt ki egy széles lemezekkel megpán-tolt ajtón.

- Maga! Jöjjön.

Kesztlöci fáradtan emelte tekintetét a hang irá-nyába. - Hogy én?

- Maga. Hát persze, hogy maga. Újra meg kell röntgenezni.

Beállt a gépbe. Forduljon. Jobbra. Most meg bal-ra. Aztán hátulról.

- Mondja, mikor volt fogászaton?

- Vagy... öt... hat éve...

- Borsónyi fémdarab van a szeme alatt. Fölván-dorolt. Talán egy darab amalgám. Vésték a fogát, ugye.

- Vésték. Alulról fölfelé ütöttek.

- Akkor szakadt be. Hát... tessék visszamenni a doktornőhöz.

Fölvándorolt. A fémdarab exodus. Befészkelte magát ebbe a meleg, nyálkás lucskobba és már nem mozdult onnan soha többé. Jól érezte magát. És on-totta magából káros anyagait már vagy hat éve. Ilyen csak a mesékben van. A doktornő arca nem piroslott többé. Csak nézte a leletet és a fejét csóvál-ta. - Ezt ki kell innen venni. Üregi tanár úr. Majd ő! Ő aztán ennek a specialistája! Beutalom a kliniká-ra.

Kesztlöci szédelegve lépett az utcára. Sötét volt K-már, fekete hó esett. Villamos zuhant, rázköz-dott, sikoltott az úton, ahogy befordult a januárba.

- Én még ilyet nem is hallottam. Méghogy egy amalgámdarab. Na, öcsém, te is meg vagy áldva.

- Meg. Ez is a nők miatt van.

- Hogyhogy.

- Mert az öreg, mogorva fogorvosnőt már na-gyon nem csíptük. Erre jött egy frissen végzett, sző-ke, gyönyörű. - Kesztlöci lassan és láthatatlanul le-rúgja lábáról a molyirtós mamuszt és óvatosan az ágy alá tolja, amíg csak a lába elér. - Bár nem volt jó a segge. Mindegy. Én akkor azt mondtam, hogy nagyon fáj a fogam, csináljon velem amit akar. És akart. Majd ő kihúzza. Mert ki kell húzni! Össze is roppant az egész fog, mint a karácsonyfadísz. És te?

- Három éve jövök majdnem minden hónapban. Infúziót kapok, aztán megyek haza.

- De mi a bajod?

- Nem tudom. Kamionos voltam. Irak, Irán, Pakisztán. Minden átmenet nélkül vastagodni kezdett a nyakam. Percről percre. Ha nem jönnek a mentők olyan gyorsan, ahogy jöttek, már nem élek. Valami tetves vírus. Éldegél. A nyakamból. És azóta...- Nem folytatja, lábát maga alá húzza az ágyon. Belép egy férfi, nincs még negyven, de nyugodtan kérhetné korkezdvezményes nyugdíjaztatását. - Keresett az öreg? - A ritkahajú a fejét rázza. - Bassza meg. - Komótosan vetkőzik. Félmeztelen. Arcát, nyakát vastagon bekeni babakrémmel. - Te vagy az új beteg? - Mosolyog foghíjasan Kesztyölcire. Amaz bólint. A férfi nyakán ádámcsutkájától jobbra apró, sötétkék, vagy inkább fekete kereszt. Fialtal, fehérköpenyes férfi nyit be a kórterembe. - Kesztyölczi úr! Megtekintés. Kérem, fáradjon át a kötözőbe.

Aszilveszter nyomai még az utcán. Csupa üresség. Megfeketedett hókupacok közt színes papírszalagok röpködtek, de mint földhöz fagyott lábú madarak föl nem repültek soha. Kesztyölczi fázósan bújt a csarnoknyi postahivatal egyik telefonfülkéjébe. Arcán folyt a könny, szipogott vörös arccal, mint a fölpofozott kisgyerek. - Halló! Üregi tanár urat keresem... - a fülsze előtt föl s alá járkáló emberek, tipródó lábak, ideges arcok jelezték, hogy elég volt már, kifele onnan, mert dolgozunk nekünk is ezer. - Szóval muszáj befeküdnöm. Értem. Hétfőn arra járok. Anorek tanár úrhoz kell benézniem a rektoszkópiára... a másik folyosón? Jó. Akkor hétfőn. És szerdán befekszem. Rendben. Nagyon szépen köszönöm, tanár úr. Minden jót. Viszlát!

- Anorek tanár úr rendelésére...

- Szemben, balra, aztán le az alagsorba.

A portás föl se nézett. Kesztyölczi várt még egy kicsit, nagy levegőt vett és megindult, de már határozott léptekkel mintha nem remegett volna minden zsigere. Zuborgó meleg. Vastagbelek a félkörívű alagsor plafonján. Rektoszkópia. Eternitpor hullott a kinyújtott kézzel majdnem elérhető magasból. Benyitott a faajtón. Odabent pára. Szorongó betegek szorongtak. Ő volt a kilencedik. A tanár hajára tolt a bifokális szemüvegét. - Nos, mi a probléma? - Kesztyölczi nagyot nyelt, majd TAJ-számát diktálta az ápolónőnek. - Szóval kömetsző helyzetben az óramutatónak megfelelően 11 óraker csmót érzek. Két centi mélyen.

- Nofene! - Mosolygott a professzor. - Hát maga meg honnan tud ilyeneket?

- Átfogó riportot szeretnék írni az egészségügyről. És akkor tudnom kell. Mindent.

- Veszélyes ám az ilyen orvosi félműveltség, tudja-e? Mert azt hiszi, nagy a baj, vagy éppen nem hisz semmit és napjai vannak hátra. Nem szabad.

Na, lássuk a fenekét. Térdeljen föl az ágyra, fejet előre, amennyire csak lehet. - Kesztyölczi fölizzszen.

- Trombus. Elfagyasztottam. Ha nem múlna el egy héten belül, visszajön és elinjekciózom. Még valamit?

- Köszönöm a tanár úrnak. Nagy kő esett le...

- Hát ezért mondtam az előbb. Mindjárt a rákra gondolt.

- Hát... igen. Hipochonder vagyok.

- Nem elég, hogy a nők hipochonderek? Maga férfi!

Kesztyölczi legyintett. Zsebébe nyúlt. - Hagyja csak. Ne vicceljen. - Az orvos átfogja a vállát. - Nézzon itt körül. Ilyen körülmények. Ezt is írja meg.

- Megírom, tanár úr. Jobb helyeken halottakat sem tolnak ilyen csövek alatt.

Kesztyölczi a kötözőben. - Foglaljon helyet - int a fiatal orvos.

- Üregi tanár úr?

- Vele már csak a műtétnél fog találkozni. Ahogy nézem a papírját, hétfőn már mindent megbeszéltek. - Kesztyölczi bólint és leül. - Megvizsgálom. Nyújtsa ki a nyelvét. - A fiatal orvos hüvelyk- és mutatóujja közt gézdarab. Összecsippenti a kidugott nyelvet. Apró láng fölött pici, kerek tükröt melegít, majd nyelénél fogva ledugja Kesztyölczi torkán. Betűket kell mondanía. Öklendezik. Na, még egy szer. Újabb betű, újabb öklendés.

- Fényes hangszalagok. De már szürkék és ereksek. Dohányzik?

- Igen.

- Mindjárt gondoltam.

- És ha abbahagyom?

- Fehér már nem lesz soha. Mondjuk olyan, mint egy tanyán élő parasztbácsié. De azért szokjon csak le. Most még semmi baj. De később...?

Az orvos két ujjal pötyögtet a számítógép klaviatúráján.

- Fájni fog?

- Mármint a műtét?

- Igen.

- Nem. Alaposan eléréztelenítjük.

- Injekciót is kapok?

- Persze. Ki kell szárítani a nyálkahártyát. Meg éréztelenítőt az orrába. De ne aggódjon. Mindenesetre kevesebb arcüreggyulladás lesz a műtét után. Na, írja alá, hogy beleegyezik a beavatkozásba.

Kesztyölczi visszaballag a kórterembe. A ritkahajú és a kereszttel megjelölt éppen kifelé jönnek. - Kérsz kávét? - Kesztyölczi bólint. Pénztárcájában kotorász. - Hagyd csak. Majd holnap te hozol.

- Lap kellene. Egy Színes Újság. Hoznátok?

A két férfi már el is tűnik a folyosó végén. Alkonyodik. Kesztyölczi ledől az ágyára. A fal felé ötvenes férfi fordul. Horkol.

Hárman kávéznak a vécé előterében. Csak Kesztölci gyújt rá.

- Üljetek ki a folyosóra!
- Ne izgasd föl magad! Csak bagózz. Megvárunk.

- Ki az új pasas szemben velem?
- Józsi? Nem új. Tegnap jött. Cétén volt.
- Valami nagy gáz?
- Két polip. Nem nagy ügy. - A ritkuló hajú férfi megigazítja pizsamanadrágját. - Na, én visszaküszök. Jön az infúzió. Kilenc körül vizit. Akkor legyen itt mindenképpen. És kerüld a 11-es kórtermet! Azoknak szaguk van! Kesztölci a másik felé fordul. - Mért kened állandóan az arcodat? - A férfira néz és közben, mögötte a 11-es kórtermet fürkészti.

- Szétvágja a sugár. Kiszárad a bőröm, mint a tapló. Olyan a nyakam bőre mint a pulykái.

- Sugárkezelésre jársz?
- Ja. Mentő jön értem, aztán átvisznek az Uzsokiba.

- Ezért a kereszt.
- Oda nyomják a kakaót.
- Nem műtik?
- Azt mondta az öreg, hogy nem érdemes. Nem lehet.

- Inoperábilis.
- Mit vakersz?
- Semmit. Csak mondom, hogy nem lehet...
- Tényleg, az öregnek egy szót se! Meg van dumálva a mentősökkel, mikor visznek sugározni, kilöknék a krimónál. Bedobok két sört. Hármat. Érted? Azt kell mondani, hogy várni kellett odaát.

- Ki az az öreg?
- Hát a prof. Az osztályvezető. Szóval pofa súlyban. Oké?

- Hallgatok, mint a sír. De mondd, a pajzsmirigyet nem támadta meg?

- Az meg mi a túró?
- Ja, semmi... csak úgy kérdeztem. Na, menjünk vissza. Tied a Junoszty?

- Kölcsönbe kaptam a havertól. Jön mindjárt az a mexikói baromság.

- A Megveszem a nőt?
- Az. Szokod nézni?
- Nézem. Olyan rossz, hogy az már rossz!
- Jó! Úgy szokták mondani. Olyan rossz, hogy az már jó.

- Nem. Ez már rossz. Na, kukkantsunk bele.

Józsi most hanyatt. Eszeveszett hangok bugyborékolnak belőle. A Junoszty halványszürkén világlík a fullasztóan meleg, sötét csöndben. Kesztölci a halvány fénynél átlapozza az újságot. Dühösen bevágja az éjjeliszekrény alá. - Rohadékok. Pedig mikor leadtam!

Kesztölci lucskos lázat álmodik fölpolcolt párnáin. Valami furcsa tapogatást érez a hóna alatt, oda is

csap egyet: összeragadt szemhéját résnyre feszíti az ébredés. A szép ápolónő megsimogatja fejét. - Csak a lázmérőt tettem be, még aludhat egy kicsit.

De már nem tud aludni. - A műtét! Ma lesz a műtét!

Társai már törülközővel a nyakuk körül járkálnak ki-be, de aztán ő is fölül, kiveszi a lázmérőt, leteszi az éjjeliszekrényre. Ott terem a nővér, valamit ráír az ágyvégre akasztott kartonra és mosolyog.

- Maga lesz az első. A tanár úr még az ambulancián van. Már nem is ihat semmit. Mosakodjon és intézze el a dolgát. Fél tíz körül beadok egy injekciót.

- A karomba tetszik adni?

- Nem. Fenékbe.

Kesztölci mintha lebegne. Vérnyomásmérés. Már mindenki a kórteremben. Idős ember lép be, már pizsamában. - Ne szarj be! Nincs az az ember, aki ne félne műtét előtt. - A keresztel megjelölt az arcát krémezi.

- Teljesen nyugodt. 110/70 a vérnyomás. - A nővér összecsucuja a műszer dobozát. - A xanaxtól ilyen nyugodt igaz?

- Biztos. De Isten vezetett rá, hogy szedjem.

Nagyot néznek a többiek. Az idős ember letolja a pizsamanadrágját. A nővér injekciót ad. - Jöjjön velem!

- Hová viszik?

- Műtét. Az öreg csinálja. Cétén volt már otthon. Egerből jött. Figyuzz! Megeheded a kajámat, mert kicsit kések megint - kacsintgat a férfi, és a baba-krémet lemossa kezéről. - Pont akkor megyek. Kajadőben.

Lepedőnyi, fehér, nehéz függönyökkel elválasztott terek a Klinika ambulanciáján. - Balról a harmadikban várja a tanár úr - mondja hűvösen az adminisztrátornő és Kesztölci markába nyomja igazolványát.

Üregi doktor ötvenes, őszülő férfi. - Eloltom a cigarettámat. Mindjárt jövök. - Kesztölci körülnézett a vödörnyi műszerek között. A tanár két perc alatt visszatért. - Na, itt is vagyok. Lássam a röntgenfelvételeket! Nem lesz könnyű. De megbirkózunk vele! Ne aggódjon. - Műszerrel belenéz Kesztölci mindkét fülébe.

- Tinnitusom van. Nincs erre gyógyszer?

- Szedi a Betasercet?

- Évek óta,

- Na jó. Be lehet feküdni az infúzióra. Tíz nap. Cavinton-kúra. Meg vitaminok. Na, mit szól?

- Hát... jó... de tanár úr kérem, nincs nekem acusticus neurinómám?

- Nincs. Ebben egészen nyugodt lehet.

- És cholesteatomám?

- Az meg végképp nincsen! Miket tud maga? Minek tudja?

- Hipocondria, tanár úr.

- Azzal vigyázni kell. Mert még beleőrül. De látom, szedi a xanaxot.

- Akkor ittmaradnék. Illetve visszajönnék.

- Minek elmennie?

- Mert pénteken be kell jelentkezmem a munkanélkülimért. Ha nem, elvész az a kis pénz is. De azért jó lesz itt még tíz napig. Hajléktalan vagyok. Válfélben.

- Attól még maradhatna otthon is. És kétszer voltam.

- Nem bírtam tovább. Eljöttem magamtól. Nyugodtabb a pályaudvar.

- Bár semmi közöm hozzá... Miért válnak?

- Nietzsche. A jó elnyeri méltó büntetését. Bár én még messze vagyok a jótól.

- Az asszony kezdeményezte?

- Igen. Nem is lehetett másként. Isten előtt mondtam ki az örök hűséget. Ember el nem választhat.

A tanár láthatólag zavarban, Újra a fény felé tartja és alaposan megnézi a három röntgenfölvételt. - És legépelheti a riportját a kötözöben. Nem néz ki negyvennek. Harmincnak se. Úgyhogy találhat magának nőt. és újra kezdheti. Gyerekei is lehetnek. Nekem is... most született kislány. De nem is ez a lényeg! Szerdán várom!

- Kisdolog, nagydolog! Műfogát, műlábat elhajítani! Gyűrű, nyaklánc, karperec! - Tetovált karú, magas, hosszuhajú férfi lép a kórterembe. - Hopp, ezt a pizsifölsőt most lekapjuk! - Kesztlőciről egyetlen húzással veszi le a ruhaneműt. - Kapunk egy steril fölsőt!

- Gyűrűm-láncom van. Meg fogkoronám.

- Majd a nővér elteszi. A korona ha a fejen van, akkor...

A nővér Kesztlőci fenekébe szúr. Semmi különös. De mégis! Feszít. Egyre jobban. Uram Jézus! Mint ha ötven csiptek volna belé. Ötven, hosszúkórmű ujj! Kesztlőci nagyot ordít és lezuhan az ágyra. A többiek nevetnek

- Bocsásson meg! Nem akartam. De ez ilyen. Nagyon tud fájni. - A nővér ki is siet a kórteremből. Belép az öreg, Egerből. Körbeveszik. Ilyen hamar vége a műtétnek? - Csak vizsgáltak. Belenéztek - kopogtatja arcát.

- Na, jöjjön! - Az ápoló ölbe kapja Kesztlőcít, ki-viszi a folyosóra, guruló ágyra fekteti.

- De hát tudok én menni! Nem a lábammal van a probléma!

- Betegnek kuss. Ha egyszer feküdni kell, akkor nem beszélünk. Fekszünk. Hanyatt.

Kétoldalt betegek. Bekötött fülű kisfiú, krahácsoló kamasz, idős ember, orrából, füléből, nyakából vékony műanyag csövek. Három is, olyan keresztel jelölt. Lift. Aztán végig egy hosszú folyosón. Kesztlőci magában nevetgél. A plafonon úgy futnak a neonlámpák, mint a filmekben. A ko-

csi eleje kivág egy ajtót. Kesztlőcít a fal mellé tolják. Elszunnyad.

Nagyot horkan, erre ébred. Túl van rajta? - Na, jöhet Kesztlőci úr!

Betolják a műtőbe. A tetovált karú mint egy kisgyermeket ráemeli a műtőasztalra. Félig ül, félig fekszik. Papucsát lehúzzák, de nem szimatol senki a levegőbe. Fején nejlonsapka. Szakállas arcát alkoholos vattával törlik. Kis híján berúg. Visszafogja lélegzetét. A tanár még sehol. De! Rálátni egy kisebb helyiségre. Kávézik és nagyot szív a cigarettából. Fölötte falióra. Fél tizenegy múlt. A fiatal orvos, mint annak idején az esztékában, érzéstelenítővel átítatott gézdarabkákat dug mindkét orrába. Lassan szivárog be az összes orvos. Hatan ülnek le félkörben. Kesztlőci fölött monitor. Belép a tanár. Gumikesztyű, álarc, feje bekötve, mint a régen szeretett menyasszonyé. Jobbjában injekcióstű. A fiatal orvos kiszedegeti a gézdarabkákat. A tanár háromszor szúr, de mint a villám. Bele, az orrüregbe. Föl a homlokig. Kesztlőci orra nincs többé. Fölszívódik ebben a furcsa illatokkal terhes levegőben. Vagy a két, összekapaszkodó keze közt van, ott a zöld lepedők alatt? Két keze közt, melyek úgy szorítják egymást, hogy összes vére riadtan menekül vissza a szívébe?

Az eszköz hosszú és kemény, mint a vidia. Vas-kosabbnak látszik, egy kötötűnél. Roppan az arccsont. Mint a fölszúrásakor. Túlélhető. Eszkimópuszi: tanár és Kesztlőci orra szinte összeér. Míg Üregi doktor a műszer optikájába néz, a félkörben ülők a monitort fürkészik. Hol lehet az az átkozott fémdarab? Fémdarab-e? halálos kór, csak nem akarták nyugtalanítani? - Nem találom - egyenesedik föl a tanár. Az összekapaszkodott ujjak a lepedők alatt most már leírhatatlanul fehérek. Megkísérlem transcanin-basalisról. - Műszert nyomnak a kezébe. Kesztlőci jobb szemfoga körül tapogat a gumiujj. Mint a dugóhúzó. És reccs. A száj felől is sinuscopia. Kesztlőci hunyorog. A faliórán már elmúlt féltizenkettő. - Megvan! A félkörben ülők felugranak. Mintha úgy látnák, bent a hálóban a labda. De mellé! Visszaülnek. Pedig megvolt! A nagy kocsonyában ott diszelgett a fémdarab.. Föltárva testét, mint egy kuplerájban. Most csipesszel az orron keresztül. - Leesett! - Az orvosok újra föl! Mellé! Megint mellé! Landol az az átkozott, mint egy ejtőernyős. Valahol a felső fogsor gyökerein pihen. Ujjal mutogat! Majd az öklét rázza! Ezt nektek! Én ki nem jövök innét, ha a fene fenét eszik, akkor se! - Mosást! - Kesztlőci arcában irgalmatlanul kering a víz. Kopp! A ráncos, idős ápolóasszony piciny és csillámló fogával az örvénylő folyadékkal teli tálba nyúl. Fölmutatja. Gólöröm! Orvosok ugrálnak az égig. Megvan! Sikerült! - Mosást. Még. - A tanár feléjük néz és újra benyúl. - Mi lett volna ha... - Kesztlőci ezt már nem hallja, csak lesi az órát. Há-

romnegyed. Délre biztosan vége az egésznek. Hamarabb. Egy perc sem telik belé, az eszközök fémtálcában kopognak. Gumikesztyű a paplanuk. - Kettő óráig nem eszünk semmit!

- És a cigaretta? Tanár úr - nyögi bágyadtan Kesztlőci -, rágyújthatok erre a nagy izgalomra? - Kettőig semmiképpen - veregeti vállát a tanár. - Ezt meg - babrál a legyőzött amalgámdarabbal - becsomagolatom magának. Emlékbe!

Kesztlőci le akar ugrani a műtőasztalról. A hosszuhajú karján megnyúlnak a tetoválások. Női nevek. Betűzné. Mozdul a bőr. - Nem ugrálunk. Visszaemelem a hordágyra. - Papucsát is ráhúzzák. Visszafelé a plafon neonjai lassabban futnak.

A folyosón mint a galambok ülnek. A társak. - Már azt hittük gyűjtenünk kell a temetésedre! - Kevés fogával vigyorog a keresztes. Nadrágban és pulóverben. - Na, akkor én megyek is! Várnak a mentők. De mondtam nekik, hogy nyugalom, Kesztlőcitet meghesszőlöm. - Indulófélben még megjegyzi: - Bocs, a főzeléket megzabáltam. A tiéd ott van az éjjelin. Letakartuk. Na, csó!

Óvatosan fektetik az ágyra. A párnatornyon mégegyet igazítanak. Mindenki mosolyog. A ritkashajú Józsiira mutat. Most őt viszik. Tudod, a polipok. - Ne félj! Semmi az egész! - Kesztlőci mosolyog Józsiira, amaz mint a halott. - Ne félj.

Kesztlőci fölriad. Hány óra lehet? A kórterem üres. De mégsem. Józsi hátát látja. Egyenletesen szuszog. - Akkor túl van rajta. - Föltápáskodik. Óráját nézi. Elmult már kettő. Akkor jöhet az a borsófőzelék. Még meleg! Csak az a vastag bőr ne éktelenkedne rajta! Nyelve önkéntelenül megérinti ínysebé. Fogja a tányért és kiül a folyosóra. Kölcsönként kanál merül az ételbe. A fiatal orvos jó étvágyat kíván. - Doktor úr! Elnézés! Itt ez a luk a számban... nem megy bele a borsófőzelék? - A doktor azt hiszi hülyéskednek vele. - Akkor ne egye meg! - S ezzel otthagyja Kesztlőcitet, aki igyekszik a másik oldalra tömni a zöld gömböcskéket.

Látogatók hangyabolya. Odakint sötétség. Józsi és Kesztlőci a véce előterében cigarettáznak. - Frankó a traktorom.

- Kárpótlási földeken kavirnyázol...

- Ja, visszakaptam pár holdat. Dolog van, állatnak is sok. És akkor ez a két polip. De holnap már mehetnek haza.

- És nyomatsz tovább. Mint az állat.

- Ja. Mit tehetnék?

- Azért egyre vigyázz. Én már nagyon benne vagyok ezekben az orvosi dolgokban. A prosztata. Vesszélyben.

-Mi?

- A prosztata. Aki fönt ül a nyeregben, annak rázkódik. Aztán jön a gyulladás. Vagy ami még rosszabb, a túltengés. És akkor újra itt. Csak amott a másik szárnyban. - Mutat ki az átláthatatlanul piszkos ablakon.

- Az urológián?

- Ott. Úgyhogy vigyázz. Puhán ülj. És keveset. Ne úgy mint az állat. Hé! Vérzik az orrod!

- A tiéd is, komám! - Józsi pizsamafölsőjének ujjával törölgeti orrát... Kesztlőci is. - Szólj már a fiatal orvosnak! Én már leégtem nála. Valamit tenni kell, mert még elvérzünk. - Kesztlőci hosszan nézi, ahogy Józsi a nővérszoba előtt elcsipi az orvost. - Látott már maga vérzést?! Ez nem vérzés! Szívárog! Érti? - Kesztlőci bebújik a vécebe. Józsi nyit rá. Vigyorog. Markában négy orrparittyá. - Kettő neked, kettő nekem.

Mint két bohóc, ahogy kilépnek a porondra. Csak itt fehér az orr. Vagy inkább már rózsaszín. Ahogy szívárog. Kesztlőci végigballag a folyosón, egészen a rektoszkópiáig. Mintha mutatná. Műtéten van túl! Anorek professzor jön szembe. Szendvicset majszol. - Na, alul már rendben, most fölül reparálják?

- Már megvolt, tanár úr. Amalgámdarab az arcüregben...

- Az bizony fölmászik, A csillákon. Holnap már mehet is, mi?

- Megyek és jövök. Tinnitus. Még tíz nap infúzió.

- Hát, hogy mennyi baja van! Na, jóéjszakát. Majd nézzen be hozzám, ha fölkelhet... mindig szívesen beszélek magával...

Mire visszamegy, már horkolnak a társak. Az öreg Egerből úgy fújtat, mint a gőzmozdony. Csak Józsi ül törökülésben az ágyán. - Idehívták az öreg fiát! Hogy jöjjön azonnal.

- Te Jóisten! Akkor ez nem nátha. Nagy gáz lehet. Szegény öreg.

- Aludjunk - sóhajtottá Józsi és eldőlt, mint a kivágott fa. A kórterem egyetlen nagy, jól hangszerelt horkolás.

Kesztlőci dzsekiben és farmerban, ölében tányér. Falja az ebédet. Végez. Agyát szépen megigazítja. - Srácok, akkor én elhúzó. Az esti vizitre itt vagyok! - Kezet fog mindenkivel. Kilép a folyosóra. Az öreg jön ki a véceből. Kezet fognak. Kesztlőci belebámul ebbe az összegyűrt arcba. Orra mellett, a bal arcüreg fölött. Apró kereszt.

Ambulancia. Kesztlőci ötezzrest nyújt a tanár felé.

- Visszateszem az amalgámot! - nevet föl Üregi doktor. - Csak nem képzeli? Este jöjjön. Hétfőn találkozunk.

Este? Mire átvergődik Budára, már este van. Villamoson ül. Fehér hó esik. Mint fekete barlangszájak, ásítanak a régen elhagyott buszremiz hatalmas csarnokai. -Jegyeket, bérleteket kérem! - Kesztlőci összerenzen. Az ellenőr a villamos másik végébe int. Már négyen állnak mellette.

- Tessék. - Nyújtja át lyukasztott jegyét.

- Már egy hete nem érvényes. Tíz forinttal több az új.

Kesztlőci pénztárcájában kotorász. - Tessék... apróban van egy tizezresem.

- Leszáll velünk!

- De miért? Itt a tízes. Ennyivel emelkedett. Nem?

Megállóban zakatol a villamos. Karonfogják, mesegítik. Nem nehéz. Kesztlöci könnyű. Száll. - Beválhatta volna a jegyét. Így nem érvényes. A fenyegető hangok szétpukkannak a sötétben.

- Kérem... nekem ötig be kell érnem...

- Kiszámítjuk a bírság összegét.

- Értsék meg... nekem tényleg oda kell érnem. Ötig!

- Látni ott egy ötezrest! Föl tudjuk váltani. -

Kesztlöci pénztárcájában több mint tíz ujj kapirgál; mint megannyi csibeláb, sárgák és pikkelyesek.

- Kórházból jövök... a tanár úrnak akartam... de tényleg, ez az össz pénzem. És ha nem érem el... akkor két hónapig kell ebből... - Kesztlöci körül néz. Egyedül áll a megállóban. Képzeli a pénztárcájába néz. Üres. Még az apró is, mintha égbe szállt volna. Csupa csillag. Zsebébe nyúl. Ott az ötezres. Cigarettyánívá gyűrve. Mi ez? Fél megállónyira a központ. Már csak öt perc. Rohan. Közben olyan mozdulatokat koreografál, mint a gólatörő futbalista. Odaér. Odabent nagy fényesség. A relaxáló mögött mozgás. Dörömböl. Semmi. Járkál. Köp egyet. Káromkodik. Ajtó nyílik. Fiatal nő, retiküllel a karján. - Kézcsókom. Elnézést. Be szerettem volna jelentkezni... - A nő végignéz Kesztlöcin. - Maga aztán tud időzíteni!

Odabent szétáradó meleg. A számítógép hamar megtalálja. - Maga nem vallotta be, hogy jövedelme volt! - Villogó szemek. Kesztlöci fejét rázza.

- Hogy nekem? Jövedelem?

- Nem. Majd nekem! Három publikáció. Bruttó négyezer-háromszáz. Már ne haragudjon. Úgy hogy nem kap pénzt. Talán a jövő hónapban. Érti?

- Dehát én...

- Vagy-vagy. Vagy a segély, vagy a munka. El kell dönten!

Kesztlöci kilép az ajtón. - Vagy-vagy. Kierkegaard. Értem.

Megindul át a téren. A jegyváltónál fölvaltja ötezesét. Vissza indul.

Belép a klinika kapuján. A portásfülkével szemben ott ül a ritkashajú és a vele korú. Nyakán a kereszttel. A padon apró, műanyag pohár.

- Még meleg. Tíz perced van a vizitig. Addig el szívhat egy blázt is. - Kesztlöci elborítja a forróság. Rágyújt és issza a kávé. Komótosan.

- Köszí srácok... ezt meg nektek hoztam - nyögi és szatyorból dobozos söröket fog össze. Ötöt. - A konyak meg az ápolóké. A dokinak meg veszek egy...

- Nem hinném. - A ritkashajú Kesztlöcire néz. Amaz mint kosárlabdát, úgy hajítja a szemébe a pohárkát.

- Hogyhogy.

- Mert ki kell fizetni a műtétet. A Taj-számoddal nem stimmel valami. Nem vagy biztosítva, vagy mi...

Már csak a hátukat látni. Az alagsori félhomályban a fejük is elmerül. A három ember közül az egyik hevesen gesztikulál. Az egyetlen, aki él. És mégis. Csak az arca nem fáj.

